

**Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы
Бәйрәкәтамак авыл жирлеге Советы
КАРАР**

№ 7

2019 елның 4 июле

Бәйрәкәтамак авылы

Татарстан Республикасы Ютазы
муниципаль районы Бәйрәкәтамак авыл
жирлегенең законнарга һәм жирле
үзидарә органнарының норматив
хокукий актларга үзгәрешләр мониторингын
үткәру турында Нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Бәйрәкәтамак авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Бәйрәкәтамак авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән законнарга һәм муниципаль норматив хокукий актларга үзгәрешләр керту мониторингын үткәру буенча эшен камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы “Бәйрәкәтамак авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Бәйрәкәтамак авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Бәйрәкәтамак авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының законнарга һәм муниципаль норматив хокукий актларга үзгәрешләр керту мониторингын үткәру турындагы кушымтадагы Нигезләмәне расларга.

2. Элеге каарны «Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация чөлтәрендә <http://pravo.tatarstan.ru> Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталында урнаштырырга.

5. Элеге каарның үтәлешен контролдә тотуны үз жаваплылыгыма алам.

Бәйрәкәтамак авыл жирлеге башлыгы

Әгълиева З.М

**Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Бәйрәкәтамак авыл жирлеге үзидарә органнарының законнарга һәм муниципаль норматив хокукий актларга үзгәрешләр керту мониторингын үткәру турындагы
Нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Закондагы үзгәрешләргә һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Бәйрәкәтамак авыл жирлеге үзидарә органнарының муниципаль хокукий норматив актларына мониторинг үткәру (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) муниципаль актларның кабул ителешен (игълан ителешен), үзгәртелешен яки көчен югалткан (кире кагылган) дип саналышын тәэмин итү өчен жирле үзидарә органнарының үз вәкаләтларе чикләрендә магълumatлар жыю, аларны гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлеген күздә тота.

2. Мониторинг Бәйрәкәтамак авыл жирлеге үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Бәйрәкәтамак авыл жирлеге үзидарә органнары мониторинг үткәргэндә Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының юридик бүлеге белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Бәйрәкәтамак авыл жирлеге үзидарә органнарында мониторинг үткәру өчен жаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткәрүнен максатлары булып тора :

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында, муниципаль актларны кабул ителүе, үзгәртелүе һәм аларның үз көчләрен югалткан дип саналуы ихтыяжы булуын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, кимчелекләрне бетерү, хокукий жайга салуда кабатлаулардан арыну;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукий базасын системалаштыруны тәэмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

гамәлдән чыккан (актуальлеген югалткан) яисә кулланылмаган муниципаль актларны яисә аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокук куллану нәтиҗәлелеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү;

норматив актлар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү .

6. Мониторинг үз эченә түбәндәгеләрне жыюны, гомумиләштерүне, анализлауны һәм үзгәрешләрне бәяләүне ала:

федераль конституциячел законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка закон актларын;

Россия Федерациясе Президенты указларын, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларын, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукий актларын, федераль дәрәҗәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукий актларны;

Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукий актларын;

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Бәйрәкәтамак авыл җирлеге Уставын, муниципаль актларны .

7. Мониторинг үткәрунен нигезләре булып тора:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр керту;

муниципаль актларны хокукий җайга салуны аерым өлкәләрдә куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

массакүләм мәгълүмат чарапарының муниципаль актларны камилләштерү мөһимлеге яки кимчелекләре турында мәгълүматы;

муниципаль актларның камил булмавы хакында гражданнарның, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимиите органнарның, муниципаль берәмлекләрнен вәкиллекле органнары депутатларының мөрәҗәгатьләре, шул исәптән түбүндәгеләрне үз эченә алган мөрәҗәгатьләр:

Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафынан үткәрелгән хокукий экспертиза бәяләмәсе;

билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафынан әзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәсе;

җирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләрнен, семинарларның, ачык тыңлаулар, ижтимагый фикер алышуларның һәм башка чарапарның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәру тәртибе

8. Бәйрәкәтамак авыл җирлеге җирле үзидарә органнары үз компетенцияләренә кагылган мәсьәләләр буенча әлеге Нигезләмәнең 4 пунктында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәру максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәkle мәгълүмат соратып алынырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг түбәндәгеләрне анализлау аша башкарыла:

әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актларны;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукий актларны дәгъвалау эшләре буенча суд актларын (суд практикасы) ;

прокурор җавабы актларын.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, җирле үзидарә органнарның норматив хокукий базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән норматив хокукий актлар чыгару эше нәтиҗәләрен теркәү максатларында, муниципаль берәмлекнен җирле үзидарә органнарның муниципаль норматив хокукий актлар реестрларын оештыру һәм алыш бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнен вәкиллекле органы карапы нигезендә кабул ителгән муниципаль норматив хокукий актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү өчен түбәндәгеләрне тәэмин иткән мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

"Гарант" мәгълүмат системасында контрольга куелган закон һәм башка норматив хокукый актларга үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

"Гарант" мәгълүмат системасына хокукый җайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар мәгълүматы керү;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «Региональ закончалык аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасыннан мәгълүмат керүе.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) үзгәртелешен яки көчен югалткан (гамәлдән чыгаруны) дип саналышын тәэммин иту, әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән, муниципаль актларның куллану практикасы турында мәгълүмат түбәндәге критерийлар буенча гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданың гарантияләнгән хокукларының, ирекләренең һәм законлы мәнфәгатьләренең үтәлеше;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлығы билгеләнгән зуррак юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булуы;

муниципаль акт чыгарганда, жирле үзидарә органы үз компетенциясе чикләренең үтәлеше;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булуы;

ижтимагый мәнәсәбәтләрне хокукый җайга салуның тулылығы;

хокук нормаларында каршылыклар;

юридик-техник характердагы хаталар булуы;

муниципаль актны кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренең мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукый актны кулланганда, хокуксыз яисә нигезсез каарлар, гамәлләр (гамәл кылмау);

норматив хокукый актларны куллану тәжрибәсе булу;

норматив хокукый актларны куллануда бертәрдәгә тәжрибә булмавы;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм аларның әчтәлеге;

муниципаль акт белән җайга салынган мәнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мәрәҗәгать итүчеләренең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) туринда закон көченә кергән суд актлары булу (саны) һәм аларны кабул итү нигезләре.

13. Мониторинг йомгаклары буенча федераль һәм республика законнарында үзгәрешләр муниципаль актларга үзгәрешләр кертүне таләп иткән очракта жирле үзидарә органнары тарафыннан:

муниципаль актка үзгәрешләр керту туринда, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану туринда, яца муниципаль акт кабул итү туринда тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны зуррак юридик көчкә ия булган актлар белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чараплар курелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтияжын тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганнын соң, 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданнарын, юридик затларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимиите органнарының, муниципаль берәмлекләренең вәкиллекле органнары депутатларының мәрәҗәгатьләре, шулай ук "Россия Федерациясе прокуратурасы туринда" Федераль закон белән билгеләнгән срокларда

каралырга тиешле прокурор күзәтчелеге актларыннан тыш башка прокуратура мәгълүматы торганда, мониторинг алар кергәннән соң, 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Әлеге очрактарда мониторинг үткәрү нәтижәләре турында мөрәҗәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норматив-хокукий актлар чыгару эшчәнлеге планнарына тиешле төзәтмәләр керту турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге Нигезләмәнең 14 пунктындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән көннән соң, ике айдан да соңга калмычка үткәрелә.

16. Мониторинг үткәрү өчен жаваплы затлар Бәйрәкәтамак авыл жирлеге жирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында хисап аеннан соң килүче айның 5 числовыннан да соңга калмычка, мониторинг нәтижәләре турында хисап тота.

16.1. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә түбәндәгеләрне алырга тиеш:

мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүматны;
мониторинг үткәрү башкаручылары турында мәгълүматны;
мониторинг үткәрү чоры турында мәгълүматны;
хокукий җайга салу предметының қыскача характеристикасын, мониторинг үткәрү нигезләрен.

16.2. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә түбәндәгеләрне алырга тиеш:

хокукий җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүматны;
муниципаль актларга үзгәрешләр керту һәм (яси) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлығы турында тәкъдимнәрне;
тиешле хокукий мәнәсәбәтләр өлкәсендә хокукий җайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәрне.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар, законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына керту өчен жибәрелә. Әлеге регистрга керту өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган һәм анда кертелмәгән муниципаль актлар жибәрелә.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча норматив документлар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Жаваплылык

19. Мониторинг үткәрү һәм хокукий документлар чыгару эшчәнлеге өчен жаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук жирле үзидарә органнары карамагында булган тиешле хокукий җайга салу өлкәсендә муниципаль актларны федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) жаваплылыкта булалар.

20. Тискәре нәтижәләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, жәмгыятык һәм дәүләткә зиян китергән мониторинг нәтижәләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары житәкчеләре жаваплы була.